

**WYNIKOWY SZACUNEK PRODUKCJI GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW
ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W 2012 R.**

Wrocław, grudzień 2012 r.

Informacja zawiera wyniki trzeciego w br., tzw. wynikowego szacunku plonów i zbiorów zbóż, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych opracowanego na podstawie badań reprezentacyjnych plonów upraw, przeprowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz ocen i ekspertyz przeprowadzonych w listopadzie 2012 r. Ocenę i ekspertyzę przeprowadzili rzeczoznawcy GUS, poczynając od szczebla gminnego na podstawie lustracji pól i sadów. Powierzchnię upraw przyjęto wg szacunków rzeczoznawców terenowych GUS oraz na podstawie sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek.

I. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE

JESIEŃ 2011

Warunki agrometeorologiczne w październiku sprzyjały pracom polowym. Na początku miesiąca temperatury dochodziły do 20°C, w połowie miesiąca wystąpiły opady i temperatury obniżyły się do 5°C, a pod koniec miesiąca wzrosły do około 10°C. Trwały jeszcze zbiory kukurydzy i buraków cukrowych. Zakończono siew ozimin. Stan upraw ozimych był lepszy niż przed rokiem. Rzepak znajdował się w fazie 4-6 liści, jęczmień w fazie pełni krzewienia, a pszenica, żyto i pszenżyto w fazie początku krzewienia. Na początku listopada temperatury dochodziły do 10-15°C, w połowie miesiąca spadły do 0°C (w nocy do minus 5°C) a po 20 listopada wzrosły do 5°C. Opady wystąpiły tylko w połowie miesiąca i były przelotne. Pogoda sprzyjała pracom polowym, zakończono zbiór roślin.

ZIMA 2011/2012

Pierwsza połowa stycznia charakteryzowała się dodatnimi temperaturami, w drugiej połowie nastąpiło ochłodzenie do minus 20°C (w rejonach pogórskich nawet do minus 25°C. Brak okrywy śnieżnej na terenach nizinnych wpłynął na wymarzanie roślin, a mroźne wiatry spowodowały wysmalanie upraw. Na początku lutego temperatura wzrosła oraz spadł śnieg.

Początek marca był chłodny temperatury wynosiły od 2 do 5°C, ocieplenie nastąpiło w drugiej połowie miesiąca kiedy temperatury wzrosły do 10-15°C, a na koniec miesiąca obniżyły się do 5-7°C. Opady atmosferyczne odnotowano jedynie pod koniec marca. Styczniowe mrozy niekorzystnie wpłynęły na przezimowanie upraw ozimych - straty dotyczyły plantacji pszenicy ozimej, jęczmienia ozimego oraz rzepaku. Rolnicy przeznaczyci część areалу upraw do zaorania i obsiali materiałem jarym (zboża jare, rzepak jary, kukurydza). Występowały trudności z zakupem materiału siewnego kwalifikowanego. W związku z tym pola obsiewano zbożem przechowywanym w gospodarstwach. Krótka ale mroźna zima niekorzystnie

wpłynęła na uprawy sadownicze, niektóre plantacje truskawek gruntowych wykazały objawy wymarznienia. Rolnicy rozpoczęli siewy wiosenne.

WIOSNA 2012

Kwiecień charakteryzował się umiarkowanymi temperaturami (na początku miesiąca oscylowały między 5 a 10°C, w drugiej połowie 10-15°C. W ostatnich dniach kwietnia temperatury przekroczyły 25°C. W połowie miesiąca wystąpiły przygruntowe przymrozki ale nie spowodowały one strat w uprawach. Rozpoczęto prace związane z siewem buraków cukrowych oraz sadzeniem ziemniaków. W I dekadzie maja temperatury wahały się od 30°C do 15°C, w II dekadzie obniżyły się do 5-10°C, a w III dekadzie znowu wzrosły do 20-25°C. Opady wystąpiły tylko w pierwszej połowie miesiąca, w drugiej zanotowano deficyt wody w glebie.

Na początku czerwca temperatury wahały się od 10 do 15°C, potem wzrosły do 25°C, a w drugiej połowie miesiąca osiągnęły wartość 30°C. Plantacje odmian ozimych pszenicy, żyta i jęczmienia były w fazie formowania ziarna, a na terenach podgórskich w fazie kłoszenia. W czerwcu zboża jare znajdowały się w fazie od strzelania w źdźbło do kłoszenia, natomiast plantacje rzepaku i rzepiku były w fazie nabierania łuszczyń. Wczesne odmiany ziemniaków nadawały się do zbiorów, a późne były w fazie kwitnienia. Buraki cukrowe znajdowały się w fazie zwierania międzyrzędzi, a ich stan oceniono na dobry.

LATO 2012

Przez cały lipiec występowały wysokie temperatury powietrza od 25 do 30°C (tylko w połowie miesiąca wystąpiło kilkudniowe ochłodzenie do 15-20°C). Częste opady deszczu nie powodowały większych utrudnień w pracach polowych, w zbożach ozimych nastąpiło niewielkie porażenie chorobami grzybowymi. Skoszono około 80% jęczmienia, trwały zbiory pozostałych ozimin, rozpoczęto również koszenie zbóż jarych. Skup zbóż prowadzony był na bieżąco, skupowane ziarno charakteryzowało się dobrą jakością. Zaobserwowano zwiększone zapotrzebowanie na środki ochrony roślin i nawozy płynne.

Pogoda w sierpniu sprzyjała wegetacji roślin oraz pracom żniwnym. Zbiór zbóż ozimych i rzepaku ozimego został zakończony.

Do zebrania została niewielka powierzchnia mieszanek zbożowych jarych i rzepaku jarego w rejonie podgórskim. Większość plantacji ziemniaków i buraków cukrowych cechowało wysokie plonowanie. Na nielicznych plantacjach wystąpił chwościk burakowy. Skoszonych zostało około 70% powierzchni łąk w II pokosie - siano było średniej jakości. Początek września charakteryzował się wysokimi temperaturami, dochodzącymi do 30°C. W II połowie miesiąca temperatury zmniejszyły się do 15-20°C. Opady miały charakter przelotny, a zatem występowały lekkie niedobory wilgoci w glebie. Zbiór ziemniaków został praktycznie zakończony, z wyjątkiem terenów podgórskim. Zakończono siewy rzepaku ozimego i jęczmienia ozimego.

JESIEŃ 2012

Warunki agrometeorologiczne w październiku sprzyjały pracom polowym. Dwie pierwsze dekady października były ciepłe, z temperaturami 10-15°C (na początku miesiąca dochodzącymi nawet do 20°C).

W III dekadzie nastąpiło ochłodzenie do 5°C. Pierwszy śnieg spadł 27 października, a temperatura obniżyła się do 0°C. Śnieg oraz chłód wpłynęły na obniżenie temperatury gleby, co sprzyjało hartowaniu ozimin niezbędnemu do prawidłowego przezimowania roślin. Trwały nadal zbiory buraków cukrowych i kukurydzy. Siew ozimin był na ukończeniu - pozostało około 5% pszenicy ozimej do zasiania.

II. PRODUKCJA GŁÓWNYCH UPRAW ROLNYCH

Według szacunku wynikowego zbiory głównych upraw rolnych i ogrodniczych w 2012 r. w porównaniu do 2011 r. przedstawiają się następująco:

- ➔ **zboża ogółem** – zebrane zbiory ocenia się na 2437,5 tys. ton, tj. o 4,7% więcej,
w tym:
 - ➔ **zboża podstawowe z mieszankami** – 1716,5 tys. ton, tj. o 6,3% mniej,

- **pszenica ozima** – 865,2 tys. ton, tj. o 27,4% mniej,
- **pszenica jara** – 204,7 tys. ton, tj. 3 razy więcej,
- **żyto** – 111,3 tys. ton, tj. o 2,5% mniej,
- **jęczmień ozimy** – 78,5 tys. ton, tj. o 13,4% mniej,
- **jęczmień jary** – 236,1 tys. ton, tj. o 53,0% więcej,
- **ziemniaki** – 735,9 tys. ton, tj. o 19,7% więcej,
- **rzepak i rzepik** – 268,4 tys. ton, tj. o 17,5% mniej,
- **buraki cukrowe** – 1162,4 tys. ton, czyli o 3,6% więcej.

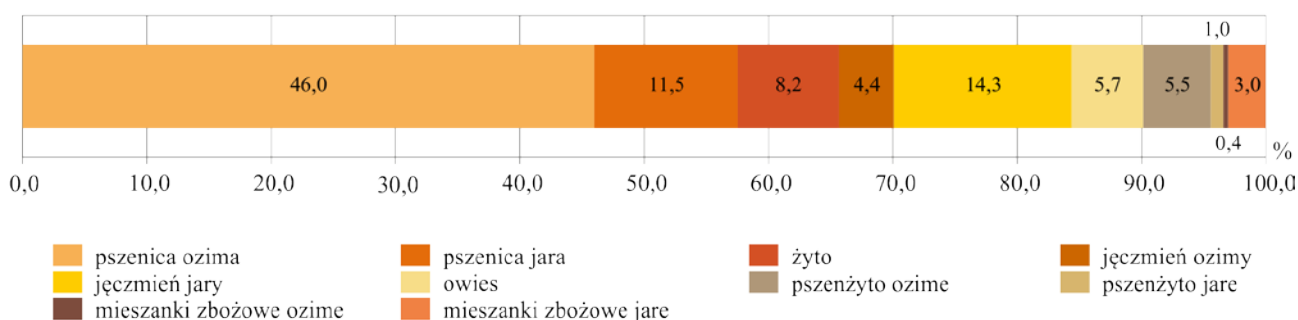
Zboża

Plonowanie zbóż ogółem w odniesieniu do 2011 r. według szacunku wynikowego oceniono na 46,8 dt/ha (tj. o 1,2 dt/ha wyższe niż w roku ubiegłym), w tym największy wzrost zanotowano w przypadku pszenicy jarej (wzrost o 4,7 dt/ha). Pozostałe gatunki, które plonowały wyżej to:

- jęczmień jary o 3,0 dt/ha,
- pszenżyto jare o 1,5 dt/ha,
- owies o 1,1 dt/ha,
- żyto o 1,9 dt/ha,
- pszenżyto ozime 0,8 dt/ha,
- mieszanki zbożowe jare o 4,0 dt/ha.

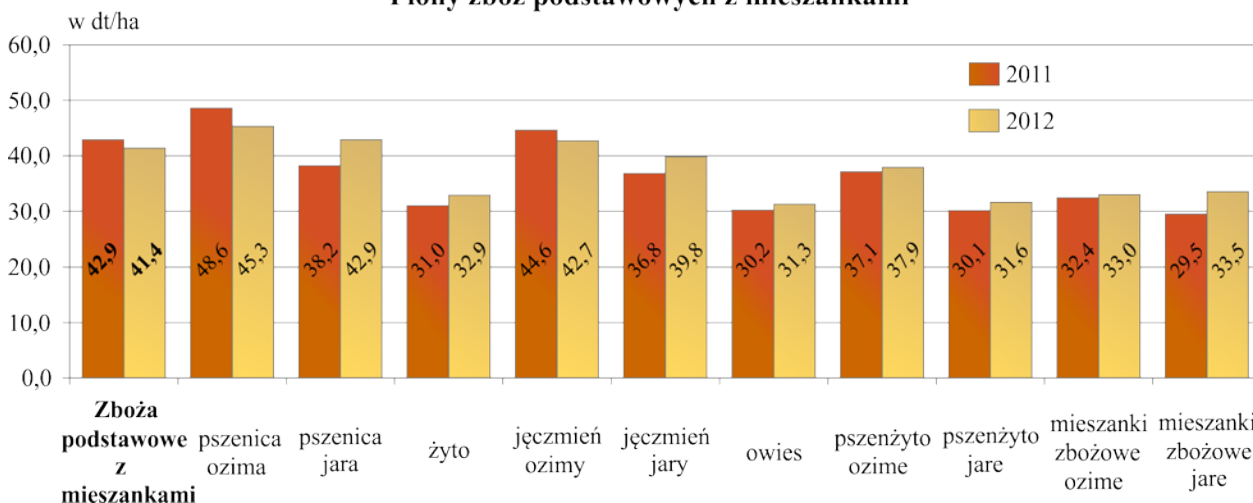
W 2012 r. niższym plonowaniem charakteryzowały się odmiany ozime pszenicy i jęczmienia odpowiednio o 3,3 dt/ha oraz o 1,9 dt/ha.

Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami w 2012 r.

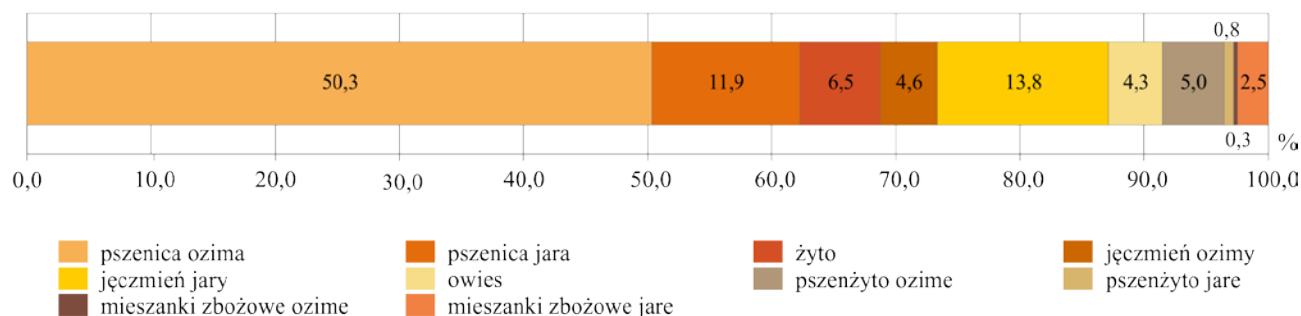
Warunki pogodowe były na ogół niekorzystne dla zbioru zbóż. Jakość zebranego ziarna jest była dobra.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami

Zbiory zbóż ogółem wyszacowano na 2437,5 tys. ton i było to o 108,9 tys. ton, tj. o 4,7% więcej od uzyskanych w ubiegłym roku. Produkcja zbóż intensywnych (pszenica, jęczmień i pszenżyto) wyniosła 1483,3 tys. ton, tj. 86,4% ogólnych zbiorów zbóż podstawowych z mieszankami, w tym produkcję pszenicy oszacowano na 1069,9 tys. ton, co stanowi 62,3% ogólnych zbiorów zbóż podstawowych z mieszankami. Zbiory zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) szacuje się, że będą o 5,0% wyższe niż przed rokiem i wyniosą 233,2 tys. ton.

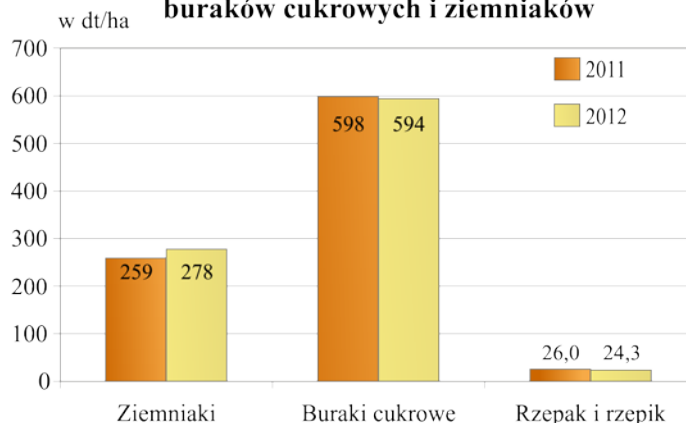
Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami w 2012 r.

Ziemniaki

Plony ziemniaków zostały oszacowane na 278 dt/ha, to znaczy o 19 dt/ha wyższe w porównaniu do 2011 r. Większa powierzchnia uprawy ziemniaków i wyższe plonowanie przy-czyniły się do tego, że ich produkcja w 2012 r. wyniesie 735,9 tys. ton i będzie o 19,7% większa w porównaniu do ubiegłego roku.

Plony rzepaku i rzepiku, buraków cukrowych i ziemniaków

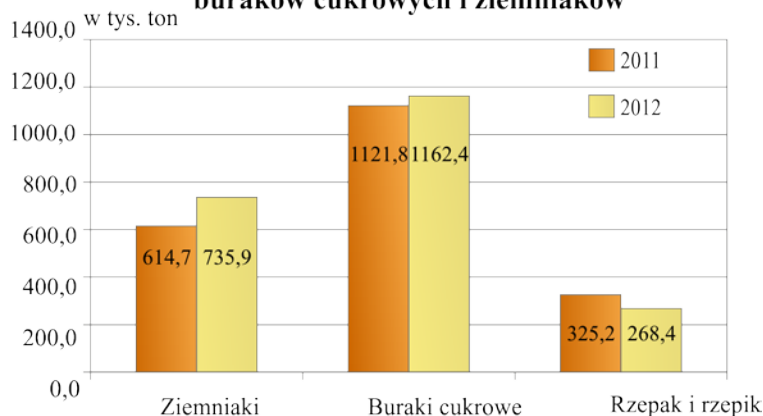

Buraki cukrowe

Buraki cukrowe w 2012 r. uprawiano na powierzchni 19,6 tys. ha, tj. o 4,3% więcej niż przed rokiem, a ich plony będą niższe o 4 dt/ha i wyniosą 594 dt/ha.

Zwiększenie powierzchni uprawy przy niewielkim spadku plonowania wpłynęło na wzrost zbiorów buraków cukrowych w porównaniu do uzyskanych w 2011 r. o 40,6 tys. ton (o 3,6%).

Zbiory rzepaku i rzepiku, buraków cukrowych i ziemniaków

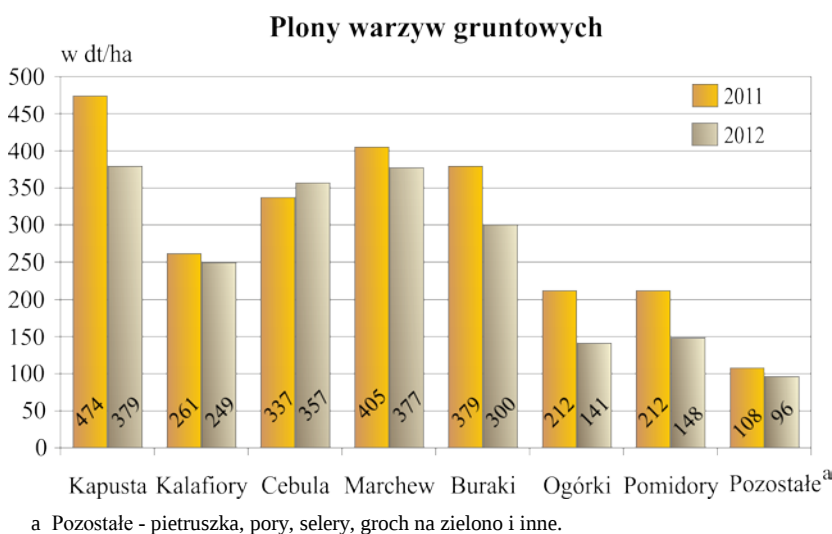
Rzepak i rzepik

Plonowanie rzepaku i rzepiku w 2012 r. oszacowano na 24,3 dt/ha, tj. niższe o 1,7 dt/ha w porównaniu do 2011 r. Niższa powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku oraz nieco niższe plony wpłynęły na zmniejszenie się zbiorów w porównaniu do 2011 r. o 17,5%. Produkcję rzepaku ocenia się na 268,4 tys. ton.

III. PRODUKCJA GŁÓWNYCH UPRAW OGRODNICZYCH

Warzywa

W 2012 r. powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem uprawy w ogrodach przydomowych wyniosła 8,1 tys. ha i była wyższa o 19,2% od ubiegłorocznej.

Większość podstawowych gatunków warzyw plonowało niżej niż w roku poprzednim, i tak:

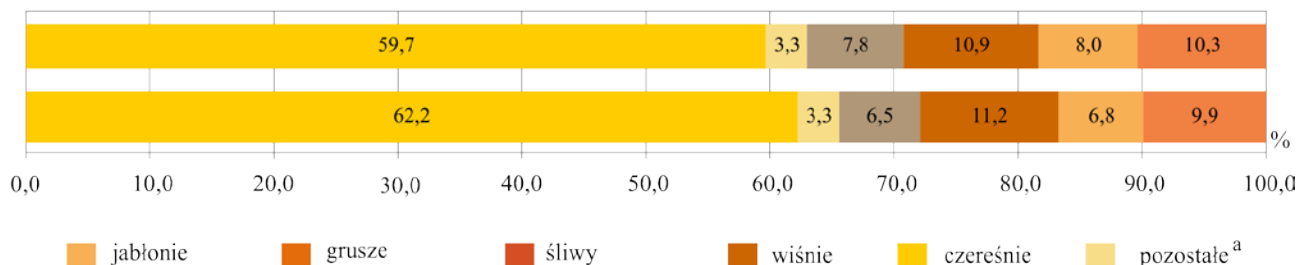
- kapusta o 95 dt/ha,
- buraki o 79 dt/ha,
- ogórki o 71 dt/ha,
- pomidory o 64 dt/ha,
- marchew o 28 dt/ha,
- kalafior o 12 dt/ha.

Produkcja warzyw gruntowych wyniosła 175,1 tys. ton i była wyższa od ubiegłorocznej o 12,8 tys. ton (o 7,9%).

Owoce z drzew

Produkcja owoców wyniosła 51,4 tys. ton i była wyższa od ubiegłorocznej o 1,2%. W porównaniu do roku poprzedniego najbardziej zwiększają się zbiory śliwek oraz czereśni (odpowiednio o 21,1% oraz 18,5%). Najwyższy wzrost plonowania zanotowano w przypadku jabłoni z 117 dt/ha w 2011 r. do 127 dt/ha w 2012 r.

Struktura zbiorów owoców z drzew

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Produkcja owoców jagodowych została oszacowana na 16,1 tys. ton i była wyższa od ubiegłorocznej o 17,8%.

Tabl. 1. Powierzchnia, plony i zbiory zbóż

UPRAWY	2011			2012		
	ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospo- darstwa indywi- dualne		razem	w tym gospo- darstwa indywi- dualne
POWIERZCHNIA w ha						
Zboża ogółem	511194	502408	416503	520958	513246	428083
w tym zboża podstawowe z mieszankami	426955	420561	354162	414892	409941	346832
pszenica ozima.....	245139	240302	195742	190874	188206	159395
pszenica jara	13234	12864	10502	47726	46801	34334
żyto	36764	36647	32748	33866	33725	28666
jęczmień ozimy	20311	19907	14754	18354	18016	13228
jęczmień jary.....	41940	41442	35582	59304	58675	50918
owies.....	22372	22314	20528	23804	23646	22041
pszenżyto ozime	29931	29837	27582	22617	22536	20453
pszenżyto jare	3820	3811	3634	4180	4177	3975
mieszanki zbożowe ozime.....	2586	2586	2568	1523	1523	1488
mieszanki zbożowe jare.....	10858	10851	10522	12645	12635	12334
PLONY w dt/ ha						
Zboża ogółem	45,6	45,2	42,0	46,8	46,6	44,2
w tym zboża podstawowe z mieszankami	42,9	42,7	40,3	41,4	41,3	39,5
pszenica ozima.....	48,6	48,3	45,3	45,3	45,2	43,3
pszenica jara	38,2	37,8	35,8	42,9	42,7	39,2
żyto	31,0	31,0	30,7	32,9	32,9	31,8
jęczmień ozimy	44,6	44,4	41,5	42,7	42,6	39,8
jęczmień jary.....	36,8	36,6	35,5	39,8	39,7	38,4
owies.....	30,2	30,2	30,3	31,3	31,3	31,5
pszenżyto ozime.....	37,1	37,1	37,0	37,9	37,9	37,1
pszenżyto jare	30,1	30,1	29,8	31,6	31,6	31,5
mieszanki zbożowe ozime.....	32,4	32,4	32,5	33,0	33,0	33,0
mieszanki zbożowe jare	29,5	29,5	29,6	33,5	33,5	33,6
ZBIORY w tonach						
Zboża ogółem	2328731	2272656	1748734	2437502	2389315	1892463
w tym zboża podstawowe z mieszankami	1832052	1793901	1426964	1716458	1691217	1368284
pszenica ozima.....	1191874	1161360	886711	865192	851407	690180
pszenica jara	50551	48664	37597	204720	199671	134589
żyto	114150	113783	100536	111312	110790	91158
jęczmień ozimy	90605	88359	61229	78454	76833	52647
jęczmień jary.....	154268	151776	126316	236068	232777	195525
owies.....	67588	67370	62200	74558	73908	69429
pszenżyto ozime.....	111087	110708	102053	85625	85324	75881
pszenżyto jare	11495	11460	10829	13196	13192	12521
mieszanki zbożowe ozime.....	8382	8382	8346	5019	5019	4910
mieszanki zbożowe jare	32050	32039	31145	42313	42297	41442

Tabl. 2. Powierzchnia, plony i zbiory ziemniaków, buraków i rzepaku

UPRAWY	2011			2012		
	ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospo- darstwa indywi- dualne		razem	w tym gospo- darstwa indywi- dualne
POWIERZCHNIA W HA						
Ziemniaki	23696	23694	21943	26488	26485	24671
Buraki cukrowe	18769	18351	12500	19581	19367	13081
Rzepak i rzepik.....	125254	122455	94735	110319	107957	81013
PLONY W DT/ HA						
Ziemniaki	259	259	243	278	278	268
Buraki cukrowe	598 ^a	599 ^a	600 ^a	594 ^a	593 ^a	600 ^a
Rzepak i rzepik.....	26,0 ^a	25,9 ^a	25,4 ^a	24,3 ^a	24,2 ^a	22,4 ^a
ZBIORY W TONACH						
Ziemniaki	614669	614638	533609	735874	735781	660456
Buraki cukrowe	1121818 ^a	1100045 ^a	750000 ^a	1162437 ^a	1148878 ^a	784860 ^a
Rzepak i rzepik.....	325206 ^a	316749 ^a	240411 ^a	268351 ^a	261339 ^a	181192 ^a

a Dane nieostateczne.

Tabl. 3. Powierzchnia, plony i zbiory warzyw

UPRAWY	2011			2012		
	ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospo- darstwa indywi- dualne		razem	w tym gospo- darstwa indywi- dualne
POWIERZCHNIA W HA						
Warzywa gruntowe ogółem.....	6759	6756	5011	8057	8053	5809
Kapusta	534	534	530	827	827	823
Kalafiory	98	98	96	119	119	117
Cebula	1559	1559	959	1301	1300	718
Marchew	638	638	536	992	992	706
Buraki	234	234	233	374	374	373
Ogórki	590	589	571	651	651	633
Pomidory	238	238	238	276	276	276
Pozostałe ^a	2868	2865	1847	3518	3515	2164
PLONY W DT/ HA						
Kapusta	474	474	475	379	380	380
Kalafiory	261	261	262	249	249	250
Cebula	337	337	290	357	357	220
Marchew	405	405	395	377	377	310
Buraki	379	379	380	300	300	300
Ogórki	212	212	216	141	141	142
Pomidory	212	212	212	148	148	148
Pozostałe ^a	108	108	119	96	96	108
ZBIORY W TONACH						
Warzywa gruntowe ogółem.....	162296	162250	123667	175071	175021	30759
Kapusta	24769	24759	24646	30899	30894	2871
Kalafiory	2500	2499	2468	2904	2904	15787
Cebula	52504	52504	27822	46421	46398	21890
Marchew	25806	25805	21149	37356	37355	11023
Buraki	8671	8671	8634	11060	11060	8967
Ogórki	12480	12478	12315	9139	9138	4078
Pomidory	5045	5045	5045	4078	4078	22785
Pozostałe ^a	30522	30489	21588	33215	33195	30759

a Pietruszka, pory, selery, groch na zielono i inne.

Tabl. 4. Powierzchnia, plony i zbiory owoców z drzew

UPRAWY SADOWNICZE	2011			2012		
	ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
POWIERZCHNIA W HA						
Ogółem.....	8528	8503	7403	7397	7376	6918
Jabłonie	3633	3614	2958	2921	2906	2569
Grusze.....	419	418	391	346	345	339
Śliwy.....	709	709	681	780	779	752
Wiśnie	898	897	819	922	922	844
Czereśnie.....	598	597	589	685	684	676
Pozostałe ^a	2272	2269	1965	1742	1739	1738
PLONY W DT/ HA						
Jabłonie	117	117	115	127	127	120
Grusze.....	55	56	53	62	62	56
Śliwy.....	55	55	55	59	59	58
Wiśnie	71	71	74	67	67	70
Czereśnie.....	69	69	70	70	70	71
Pozostałe ^a	22	22	25	31	31	30
ZBIORY W TONACH						
Ogółem.....	50812	50732	47175	51426	51285	46484
Jabłonie	31629	31571	28689	30680	30560	26522
Grusze.....	1689	1689	1572	1707	1703	1507
Śliwy.....	3313	3307	3148	4013	4008	3804
Wiśnie	5690	5690	5325	5588	5588	5264
Czereśnie.....	3473	3469	3457	4116	4114	4097
Pozostałe ^a	5017	5006	4984	5322	5312	5292

a Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Tabl. 5. Powierzchnia, plony i zbiory owoców jagodowych

UPRAWY SADOWNICZE	2011			2012		
	ogółem	w tym sektor prywatny		ogółem	w tym sektor prywatny	
		razem	w tym gospodarstwa indywidualne		razem	w tym gospodarstwa indywidualne
POWIERZCHNIA W HA						
Ogółem	2447	2447	2353	2425	2424	2367
Truskawki.....	1286	1286	1251	1438	1438	1422
Maliny ^a	533	533	524	540	540	529
Porzeczki.....	1184	1184	1172	1214	1214	1197
Agrest	247	247	233	198	198	184
Pozostałe ^b	320	320	261	307	306	294
PLONY W DT/ HA						
Truskawki.....	28	28	28	27	27	26
Maliny ^a	32	32	32	26	26	27
Porzeczki.....	49	49	50	67	67	67
Agrest	57	57	60	65	65	60
Pozostałe ^b	31	31	37	38	38	37
ZBIORY W TONACH						
Ogółem	13648	13648	13564	16073	16071	15538
Truskawki.....	3564	3564	3539	3916	3916	3741
Maliny ^a	1707	1707	1685	1429	1429	1403
Porzeczki.....	5835	5835	5832	8120	8120	8051
Agrest	1396	1396	1390	1288	1288	1097
Pozostałe ^b	996	996	967	1171	1169	1099

a Łącznie z jeżyną bezkolcową. b Aronia, borówka wysoka i inne.